

Frankrijk houdt euthanasie in de strafwet

In Frankrijk blijft actieve euthanasie vooralsnog strafbaar. Een senaatscommissie had de weg naar depenalisering open gelegd. Maar premier François Fillon ging voluit op de rem staan met als gevolg dat de plenaire Senaat het wetsvoorstel uiteindelijk wegstemde.

Het euthanasiedebat heeft wekenlang de gemoederen beroerd in Frankrijk. De discussie werd op het scherp van de snee gevoerd, het was zoals *Le Figaro* het omschreef een debat "pas comme les autres".

Nadat de Senaat het wetsvoorstel had weggestemd, ging de publieke discussie nog een tijdje door. Alleen al op de internetsite van *Le Figaro* discussieerden bijna 400 mensen mee over de gevoelige kwestie. Onder de reacties veel teleurstelling maar daarnaast ook begrip.

Socialisten

Na een urenlang debat stemden 170 senatoren in de laatste week van januari tegen de legalisering van euthanasie, 142 leden van de Senaat waren voor. Een week eerder was de commissie voor Sociale Zaken van de assemblée nog met 25 tegen 19 stemmen akkoord gegaan met het wetsvoorstel van Jean-Pierre Godefroy en twee andere socialisten dat euthanasie uit de strafwet haalt. "Iedere volwassene die bij volle bewustzijn is, terminaal ziek is en daarbij lichamelijk of geestelijk ondraaglijk lijdt, moet om hulp bij levensbeëindiging kunnen vragen", staat er in het voorstel van drie senatoren.

Met de goedkeuring in de senaatscommissie leek de legalisering van euthanasie dichterbij dan ooit. Maar het tij keerde toen premier François Fillon zijn politiek gewicht in de schaal gooide. In *Le Monde* liet Fillon weten een verruiming van de wetgeving "gevaarlijk" te vinden. "Actieve stervenshulp is niet mijn idee van respect voor het menselijk leven", zei hij. Ook minister van Volksgezondheid Xavier Bertrand liet zijn afkeuring blijken, hij hield een warm pleidooi voor een versterking van palliatieve zorg.

De commissie Sociale Zaken nam vervolgens een bocht met een aantal amendementen die het oorspronkelijke voorstel uitholden. Ook de plenaire Senaat oordeelde negatief. Hoewel volgens peilingen een meerderheid van de Fransen voor de legalisering van actieve euthanasie is, werden de plannen daardoor opnieuw opgeborgen.

Aangrijpende gevallen

De afgelopen tien jaar is het debat over euthanasie bij onze zuiderburen herhaaldelijk opgelaaid. Twee concrete gevallen - die in het huidige debat vaak in herinnering werden gebracht - speelden daarin een cruciale rol.

In 2003 raakte de jonge Vincent Humbert bij een auto-ongeval volledig verlamd, blind en stom. In een brief aan de toenmalige Franse president, Jacques Chirac, uitte hij het verzoek te mogen sterven. Chirac toonde begrip maar wees zijn verzoek af. Vincents moeder diende daarop slaapmiddelen toe waardoor de jongen in een coma raakte. Een arts gaf hem vervolgens het laatste zetje.

Er brak een hevige discussie los, die in 2005 leidde tot een nieuwe wet op de levensbeëindiging: de wet-Leonetti. Die geeft terminale patiënten het recht een behandeling te staken, maar actieve hulp bij zelfdoding bleef verboden.

De zaak Chantal Sébire zit nog verser in het geheugen. In 2008 vroeg deze vrouw, die een ongeneeslijke kankertumor in haar gezicht had, de rechter toestemming om te mogen sterven. De gruwelijke foto's van haar door kanker geteisterde gezicht gingen de wereld rond. Maar de rechter ging niet in op het verzoek, waarop Sébire zelfdoding pleegde.

Niet wenselijk

Het geval was aanleiding om de commissie-Leonetti op te richten, die moest uitzoeken of hulp bij zelfdoding in uitzonderlijke gevallen niet kon worden toegestaan. De commissie kwam echter tot het besluit dat aanpassing van de wet niet wenselijk was. Wel adviseerde ze om de palliatieve zorg te verbeteren en zo geschiedde ook.

Nu het wetsvoorstel Godefroy in Frankrijk is weggestemd, is ook de discussie over euthanasie weer van de baan. België, Nederland en Luxemburg blijven - ook tien jaar na de Belgische wet - nog steeds de enige EU-lidstaten die euthanasie hebben gelegaliseerd.

Hoewel volgens peilingen een meerderheid van de Fransen voor de legalisering van actieve euthanasie is, stemde de Senaat (foto) het wetsvoorstel weg. © belpress